

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ ÉLELMISZER TANÚSÍTÓ VÉDJEGYRENDSZER

KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ ÉLELMISZER (KMÉ)

TANÚSÍTÓ VÉDJEGYRENDSZER

SPECIÁLIS TANÚSÍTÁSI KÖVETELMÉNYEK

Étkezési tyúktojás

Budapest, 2026. január 17.

Étkezési tyúktojás

A KMÉ, illetve a KMÉ arany fokozatú védjegyek elnyerésére a tyúk (*Gallus gallus*) madárfaj héjas tojásaival¹ lehet pályázni.

Engedélyezett tojáscsomagoló létesítményben végzett vizsgálattal emberi fogyasztásra közvetlenül alkalmasnak minősített és „A” osztályba sorolt tojással lehet pályázni a védjegyhasználatra.

A terméknek meg kell felelnie a hatályos jogszabályi előírásoknak, beleértve az állatok tartására, a tojás csomagolására, jelölésére vonatkozó állatjóléti, technológiai higiéniai és jelölési követelményeket.

KMÉ-védjeggyel nem hozható forgalomba olyan étkezési tyúktojás, amely

- ömlesztett módon értékesített,
- szülőpár telepről származik,
- jelölési kötelezettség alól felmentett.

A KMÉ-védjegyet viselő tojás „A” osztályú kell, hogy legyen, a termék csomagolásán az „A osztály” feliratot, vagy az „A” betűt kell megjeleníteni, akár önmagukban, akár a „friss” szóval kombinálva. Az „extra” vagy az „extra friss” szavak kiegészítő minőségi jelzésként használhatók az „A” osztályú tojásokat tartalmazó csomagoláson a tojásrakást követő kilencedik napig.

A tojáshéjon a KMÉ-mozaikszót is fel kell tüntetni.

Az állattartásra vonatkozó követelmények

Az élőállatok takarmányozását az alábbiak szerint kell végezni:

- Az etetett takarmánykeverékek csak GMO-mentes termelésben felhasználható gabonát és gabonából származó termékeket tartalmazhatnak.
- Gabonafélékre, mint takarmány-összetevőkre a tojáscsomagok jelölésében csak akkor lehet hivatkozni, ha azok a megadott takarmánykészítmény tömegének legalább 60%-át teszik ki.
- Ha egy adott gabonafélére hivatkoznak, akkor a felhasznált takarmánykészítmény legalább 30%-át kell kitennie. Ha egynél több gabonára külön hivatkoznak, mindegyiknek a takarmányképlet legalább 5 %-át kell kitennie.
- A termelő csak olyan takarmányt használhat a tyúkok etetésére, mely legfeljebb 2,5 mg/kg deoxinivalenolt (DON-toxin) tartalmaz. A termelő az étkezési tojást termelő tyúk termelésben tartási ideje alatt, évente egy alkalommal ellenőrizteti az általa felhasznált tojókeveréktakarmány deoxinivalenol-tartalmát. A mintavételnek az étkezési tojást termelő tyúk átminősítését követően kell megtörténnie. A mintavételt a 152/2009/EK rendeletben előírt

¹ Az étkezési tyúktojás fogalmát a Bizottság 589/2008/EK rendeletének 1. cikke határozza meg.

mintavételi eljárás (vagy azzal egyenértékű mintavételi eljárás) alkalmazásával kell végezni DON-vizsgálatok elvégzésére akkreditált laboratóriumban.

- Az állatok itatóvizének vizsgálata itatóvíz-vizsgálatra akkreditált laboratóriumban évente egyszer. A termelő a tyúkállomány itatásához az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I.12.) Korm. rendelet előírásainak megfelelő minőségű vizet kell használnon.

Az itatáshoz használt vizet ivóvíz minőségűnek kell tekinteni,

a) ha az állatok vízellátása nem vezetékes vízhálózatról történik:

- a víznyerőhely megfelelően van kialakítva, biztosítva ezzel az itatóvíz szennyeződésének megakadályozását,
- rendelkezésre áll az akkreditált laboratóriumi vizsgálati eredmény arról, hogy az itatásra használt víz az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I.12.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében a víz nyelési módjától függően meghatározott határértékek tekintetében megfelel az ivóvíz minőségi követelményeinek az alábbi paraméterek vonatkozásában:

1. mikrobiológiai vizsgálatok: *E. coli*, telepszám 22 °C-on,
2. kémiai vizsgálatok: nitrit, permanganát-index, vezetőképesség,
3. érzékszervi vizsgálat: szín, szag,

vagy

b) ha a telepen az állatok vízellátása vezetékes vízhálózatról történik, a vízszolgáltató írásos nyilatkozatával arról, hogy az általa szolgáltatott víz ivóvíz minőségű.

A telepen belüli gyógyszerfelhasználás csak szükséges és indokolt esetekben, dokumentáltan történjen. A kezelés előtt, vagy legkésőbb annak megkezdésével párhuzamosan rezisztencia-vizsgálat elvégzése szükséges.

Állategészségügyi követelmények:

- Az állattartó telep részt vesz az országos mentesítési programokban, különös tekintettel a *Salmonella* gyérítési programra. Az állattartó telep rendelkezik érvényes hatósági igazolással, mely szerint az étkezési tojást termelő állatai a szalmonellózis elleni védekezés egyes szabályairól szóló 180/2009 (XII.29.) FVM rendeletben szereplő *Salmonella* szerotípusoktól mentesek.
- A védjegyhasználatra csak olyan étkezési tyúktojás használható fel, amely esetében az országos hatósági monitoring mintavétel során, valamint a vállalkozás által önellenőrzés keretében végzett laboratóriumi vizsgálat során határérték feletti szermaradék (reziduum) nem volt kimutatható.

Állatvédelem:

- A jérce (előnevelt) szállításának megengedett szállítási tartama ne legyen több, mint 400 km/6 óra.

Az állattartó telepre vonatkozó követelmények teljesülését helyszíni audit keretében vizsgáljuk.

A tojáscsomagolókra vonatkozó különleges követelmények

- A tojáscsomagolóban biztosított a beérkező – még jelöletlen, de KMÉ-védjegyesnek szánt – tojások más tojásokkal való keveredésének kizárása.
- A KMÉ-védjeggyel ellátott, már becsomagolt tojásokat más tojáscsomagoktól jól elkülönített és megjelölt helyen tárolják.
- A tojáscsomagoló rendelkezik olyan technikai felszereléssel, amely alkalmas a védjegy feltüntetésére a tojáshéjon.
- A tojáscsomagolóban biztosított, hogy minden csomag csak egyetlen tétel tojásait tartalmazza.

Az étkezési tyúktojással szemben támasztott követelmények

Mikrobiológiai paraméterek:

- *Salmonella* n=10 mintában M=0/25 g nem mutatható ki.

Minőségi paraméterek:

- Héj és kutikula: szabályos alakú, tiszta és sértetlen,
- Légkamra: magassága legfeljebb 6 mm, mozdulatlan; "extra" minősítésüként forgalmazni kívánt tojás esetében legfeljebb 4 mm,
- Sárgája: lámpázáskor csak árnyék formájában látható, világosan megkülönböztethető határok nélkül, forgatáskor nem távolodik el értékelhetően a tojás középpontjából,
- Fehérje: tiszta, áttetsző,
- Csírasejt: nem észlelhető fejlettségű,
- Idegen anyag: nem megengedett,
- Idegen szag: nem megengedett,
- Az „A” osztályú tojást nem lehet lemosni vagy más módon tisztítani az osztályozás előtt vagy után.

Tömeg szerinti osztályok:

A tojás egyedi tömegének el kell érnie az 53 g-ot.

XL – nagyon nagy: legalább 73 g

L – nagy: legalább 63 g, de kevesebb, mint 73 g

M – közepes: legalább 53 g, de kevesebb, mint 63 g

A vegyes méretű (kevert) csomagoláson a védjegyet feltüntetni nem lehet.

Választható elemek

A KMÉ, illetve a KMÉ arany fokozatú védjegyek elnyerésére olyan termékkel lehet pályázni, amely a fenti, kötelezően teljesítendő előírásokon túlmenően megfelel az I. és a II. választható elem kategóriában felsorolt pontok közül kategóriánként legalább egynek-egynek.

I. A termék-előállítás folyamata

Önellenőrzés

1. Beszállítói auditok végzése dokumentált módon, az önellenőrzés keretében meghatározott szempontok szerint kialakított kockázatbecslés alapján meghatározott gyakorisággal úgy, hogy minden szállító 3 év alatt legalább egyszer sorra kerüljön.
2. A tojáscsomagolóban az előállítás folyamatában a termékkel érintkező felületek (pl. eszközök, berendezések, edények stb.), ill. a termék-előállítás környezete tisztaságának ellenőrzése mikrobiológiai vizsgálattal az élelmiszerekben előforduló mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről szóló 4/1998. (XI. 11.) EüM rendeletben foglaltaknak való megfelelés biztosítása céljából, legalább negyedévente.
3. Amennyiben engedélyezett a tojáscsomagolóban a tojáshéj felületének csíracsökkentését vagy fertőtlenítését célzó kezelés, az eljárás hatékonyságának ellenőrzése negyedévente külső laboratóriumi vizsgálat igénybevételével.
4. A tojáscsomagoló létesítményben az önellenőrzési rendszer keretében külső, vagy engedélyezett saját laboratóriumban legalább félévente elvégzett vizsgálatok a mikrobiológiai kritériumok tekintetében az élelmiszerekben előforduló mikrobiológiai szennyeződések megengedhető mértékéről szóló 4/1998. (XI. 11.) EüM rendelet 4. mellékletében foglaltaknak (*Salmonella*, *S. aureus*, *Enterobacteriaceae*, Mikrobaszám, *E. coli*, *E. faecalis*) való megfelelés biztosítása céljából.
5. A 4/1998.(XI. 11) EüM rendelet 4. mellékletében előírt mikrobiológiai paramétereknek (*Salmonella*, *S. aureus*, *Enterobacteriaceae*, Mikrobaszám, *E. coli*, *E. faecalis*) való megfelelés ellenőrzése a KMÉ-védjegyes termék vonatkozásában negyedévente, külső akkreditált laboratóriumban.
6. Trendelemzés az önellenőrzés keretén belül: minőség szabályozási diagram készítése a mikrobiológiai és - amennyiben illetékes vállalat - az analitikai értékek (pl. omega-3 zsírsav, E-vitamin-tartalom stb.) grafikus megjelenítése céljából irány-, figyelmeztetési és/vagy határértékek meghatározásával. Ezeket az értékeket kell az aktuális, önellenőrzés keretében kapott adatokkal összevetni, és szükség esetén intézkedéseket hozni.
7. A termék eljuttatása a fogyasztóhoz a tojásrakást követő 14 napon belül.

8. A tojáscsomagolóknak független szervezet által tanúsított élelmiszerbiztonsági rendszerek (pl. IFS, ISO 22000, BRC, BRCGS FOOD, FSSC 22000) működtetése, igazoló tanúsítvány megléte.
9. A tojás szállítása szigetelt felépítésű szállítójárművel történik a tojáscsomagolóba, illetve a forgalmazás helyére.

Állattartás

10. Olyan technológiai folyamatok (takarmányozás, állathigiéna, állatvédelem) alkalmazása a gazdaságban, amelyeket folyamatosan elemeznek a vevői visszacsatolások eredményeivel együtt. Szükség esetén javító intézkedéseket vezetnek be, jó tartási és takarmányozási gyakorlatokat határoznak meg, és ennek megfelelően képzik a munkatársakat.
11. A tojás csomagolásán feltüntetett tartási módra vonatkozó jogszabályi előírások teljesítésének dokumentált felülvizsgálata minden betelepítéskor.
12. A tojás csomagolásán feltüntetett takarmányozási módra² – amennyiben ezt feltüntetik – vonatkozó jogszabályi előírások teljesítésének dokumentált felülvizsgálata negyedévente.
13. GMO-mentes termelésben felhasználható takarmányok etetése.
14. Az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott ellenőrzési és tanúsítási rendszer szerint tanúsított ökológiai termelés folytatása a tojótelepen/a tojás-előállítás helyén. (A 29. és 36. ponttal együtt nem választható)
15. AKG-programban való részvétel.
16. Az állattartó telep érvényes Global GAP állatjóléti tanúsítással rendelkezik.
17. Az állattartó telep uniós forrásból állatjóléti támogatásban részesül.
18. A telep üzemeltetője biztosítja azt, hogy a nevelési időszakban, egyhetes kort követően antibiotikumot kapott járványtani egységből származó állatok tojása nem viseli a KMÉ-védjegyet. Az állattartó telep tanúsított minőségbiztosítási rendszerrel rendelkezik.
19. Etető, itató, ülőrúd követelmények előírása:

Technológia		Követelmény (1 tyúkra)
alternatív tartás	etető: egyenes	10,5 cm
	kör alakú	4,5 cm

² Az élőállatok takarmányozására vonatkozó követelményeknél előírtak szerint.

	itató: folyamatos kör alakú szelepes, csészés itatópont ülőrúd*:	3 cm 1,5 cm 9 tyúk/ szelep v. csésze tyúk/ 2,5 csésze v. szelep elérhetősége legalább 15,1 cm
feljavított ketrec	ülőrúd*: etető: itató:	legalább 15,1cm 12,5 cm tyúk/ 2,5 csésze v. szelep elérhetősége

*A tyúkok számára acéltüske nélküli, megfelelő ülőrudat kell biztosítani, legalább 15,1 cm férőhellyel állatonként. A tojófészek fölé ülőrúd nem helyezhető.

20. Mikroklíma követelmények (ammónia, hőmérséklet, relatív páratartalom):
1. A házityúk fejmagasságában mérve az ammónia (NH₃) koncentrációja nem haladja meg a 20 mg/kg-ot és a szén-dioxid (CO₂) koncentrációja nem haladja meg a 3000 mg/kg-ot.
 2. Az árnyékban mért 30 °C feletti külső hőmérsékletnél a belső hőmérséklet legfeljebb 3 °C-kal haladja meg a külső hőmérsékletet.
 3. 10 °C alatti külső hőmérsékletnél az ólban 48 órán keresztül mért átlagos relatív páratartalom nem haladja meg a 70 %-ot.
21. Tojófészkekre vonatkozó követelmények: Egyedi tojófészek: minden 7 állatra legalább egy tojófészek jut. Közös tojófészek: max. 120 állat számítható egy közös tojófészkekre, mely legalább 1 m². A tyúkoknak nem kell a tojófészkekben tartózkodniuk éjszaka. A tojófészkek nedvességtől és szennyeződéstől mentesek. A tojófészkek átfogó tisztítása legalább minden szervizperiódusban.
22. Az istálló megvilágítására vonatkozó követelmény: legalább 8 órás megszakítatlan, mesterséges megvilágítás nélkül éjszakai pihenőidőszak biztosítása. A 24 órás napi ritmusnak megfelelően biztosított az 5-20 Lux fényerejű megvilágítás.
23. Az életkorhoz, termelési szinthez beállított nyersfehérje-tartalmú takarmány biztosítása, mely az állatok szervezetét kevésbé terheli, s mellyel az ammónia-tartalom csökkenthető az istállóban és csökkenthető a környezet N-terhelése.

II. Fenntarthatóság

Környezetvédelem (környezeti lábnyom csökkentése, zöld logisztika)

24. Környezetbarát trágyakezelési módszerek alkalmazása.
(A vállalkozás rendelkezik olyan folyamattal, amelynek segítségével azonosítja, értékeli, és reagál a környezeti és társadalmi kockázatokra és lehetőségekre. (környezetkímélő trágyatárolás, kijuttatott trágya mennyisége))

- Környezetbarát, megújuló energiaforrások alkalmazása
 25. Az üzem/pályázó a termék előállítás, illetve áruvá készítés során megújuló energiaforrásokból (pl. termálvíz, földhő, napelem, biogáz) nyeri energiájának egy meghatározott részét.
(A vállalkozás rendelkezik minősített zöld termékkel, zöld szolgáltatással, vagy értékesít zöld energiát /napenergia, szélenergia, vízenergia, biogáz, geotermikus energia/.
Igazolás az elmúlt üzleti év teljes és megújuló villamos energia fogyasztásának megoszlásáról.)

- Fenntartható gazdálkodási inputok/technológiai módszerek alkalmazása
 26. Az erőforrásokkal való hatékonyabb gazdálkodás, anyag-, energia- és vízgazdálkodás, valamint környezetterhelést csökkentő feldolgozási technológiák korszerűsítése (pl. regeneratív hővisszanyerés, hulladékhő hasznosítása, a hűtőrendszerek hatásfokának javítása, energiafelhasználás csökkentése).
(Igazolni kell, hogy
- van-e környezetvédelmi megfelelése, igazolása
- vesz-e igénybe működéséhez minősített zöld terméket vagy szolgáltatást.
Rendelkezik olyan folyamattal, amelynek segítségével azonosítja, értékeli és reagál a környezeti és társadalmi kockázatokra és lehetőségekre.
Annak vizsgálata szükséges, hogy a vállalkozás, illetve az annak értékláncaiban szereplő vállalkozások által felhasznált anyagok mekkora hányada számít újrahasznosított, visszai igényelt, megújuló, és nem megújuló alapanyagoknak /körforgásos gazdaság/.)
 27. Energia-visszanyerő rendszer a gyártógépeken.
(Például olyan berendezés alkalmazása, ami felfogja a kompresszor hulladékhőjét és továbbítja azt. Hőenergia újrahasznosítása egyéb hőt vagy gőzt igénylő más ipari folyamatok számára).
 28. Környezetvédelmi megfelelést tanúsító, az MSZ EN ISO 14001:2015 számú szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszer (KIR) vagy EMAS (Környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer) alkalmazása.
(Évente jelentés készítése, amely bemutatja az energiafelhasználást, hulladékkezelést, vízhasználatot és az egyéb környezeti hatásokat.)
 29. Igazoltan és rendszeresen alkalmazott környezetkímélő és/vagy víztakarékos tisztító- és takarítószer. (A 14. ponttal együtt nem választható)
(Igazoló tanúsítások, biztonsági adatlapok, specifikációk, védjegyek a csomagoláson. Tanúsító szervezetek igazolásai, pl. Ecocert, Zöld Minősítés, Breeam, Leed.)
 30. A melléktermékek hasznosítása, a termék- és anyagveszteségek minimalizálása.

(A vállalkozás rendelkezik olyan folyamattal, amelynek segítségével azonosítja, értékeli, és reagál a környezeti és társadalmi kockázatokra és lehetőségekre. A vállalkozás használ a körforgásos gazdaság elvei szerint alapanyagokat, hulladékból előállított másodnyersanyagokat és a terméktervezés során figyelembe veszik a körforgásos gazdaság követelményeit a termék csomagolására is kiterjedően.)

31. Hatékony és környezetbarát szennyvízkezelési technológia (pl. biológiai szennyvízkezelés).

32. Fajlagos vízhasználat igazolt csökkentése.

(Például berendezésekből elfolyó melegvíz másodlagos tisztítási feladatokra történő felhasználása, csepegtető öntözés, esővíz gyűjtése és újrahasznosítása, szürkevíz hasznosítása.)

- Zöld minősítés

33. Elismert, tanúsított és az európai uniós hatályos jogszabályoknak megfelelő fenntarthatósági minősítés hivatalos igazolása (pl., de nem kizárólagosan: EcoVadis, B Corp, BREEAM, LEED, ISCC).

34. Zöld beszerzési politika dokumentáltan: olyan beszállítók előnyben részesítése, akik fenntarthatósági beruházásokat hajtottak végre.

(A vállalkozás a beszállítóival környezetvédelmi értékelést végeztet a termékek és/vagy szolgáltatások tekintetében. Annak bemutatása, hogy a beszállítók milyen arányban használnak fel például megújuló energiaforrásokat, figyelembe vesznek-e épületenergetikai szempontokat, környezetkímélő hulladékrendszert működtetnek, minimalizálják a logisztikai hálózat és a szállítás környezeti hatását.)

35. A vállalat rendelkezik SBTI (Science Based Target Initiative) vállalással.

36. A termék előállításakor felhasznált alapanyag az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően tanúsított ökológiai termelőtől (gazdasági szereplőtől vagy gazdálkodói csoporttól) származik, vagy extenzív gazdálkodásból származik, vagy más, tudományosan igazolható módon csökkentett környezeti lábnyommal rendelkező termelésből származik. Pl. ökológiai jelöléssel ellátott termék, környezetbarát termék. (A 14. ponttal együtt nem választható)

- Környezetbarát csomagolási megoldás alkalmazása

37. Csomagolt termék esetében környezetbarát csomagolási megoldás alkalmazása (csökkentett csomagolás méret, vagy alternatív csomagolóanyagok pl.: komposztálható /FSC vagy PEFC logó/).

38. A termékkel érintkező elsődleges csomagolóanyag beszállítók BRC vagy IFS PACsecure tanúsítvánnyal rendelkeznek.

- Szállítás

39. A fő összetevő saját gazdaságból, vagy 100 km-en belülről kerül a feldolgozó üzembe.
(*Termőhely, gyártó- és/vagy feldolgozóhely lehet 100 km távolságon belül.*)
40. A takarmány szállítása 100 km-en belül történik.
41. Élőállat szállítása 100 km-en belül történik.
42. Szállítás optimalizálása, útvonaltervezés, a kibocsátások csökkentése érdekében.
(*Lean & Green program*)
43. A termék rövid ellátási láncon belül kerül a fogyasztóhoz.

Társadalmi szempontok

44. SMETA (Supplier Ethical Data Exchange) audit megléte.
45. Az élelmiszerpazarlás megelőzése adományozással.
46. Az élelmiszerpazarlás megelőzése a keletkezés megakadályozásával a gyártásban és a logisztikában.